

Coloscopie

dikkedarmonderzoek - voorbereiding thuis

Informatiebrochure

Geachte heer, mevrouw,

Uw geneesheer heeft u een ileo-coloscopie voorgesteld. Om ervoor te zorgen dat u voldoende geïnformeerd bent over de aard en het doel ervan, vragen we u deze tekst te lezen. Die beantwoordt de meeste vragen die patiënten hebben. Als u nog meer vragen heeft, stelt u die dan gerust aan de dokter of verpleegkundige voor het onderzoek.

▪ Doel van het onderzoek	pg.4
▪ Voorbereiding, de dagen voor het onderzoek	pg.4
▪ Restarm dieet, dagschema voor het onderzoek	pg.6
▪ Medicatie	pg.7
▪ De dag van het onderzoek	pg.8
▪ Verloop van het onderzoek	pg.10
▪ Verloop na het onderzoek	pg.12
▪ Tot slot, coloscopie een goed en veilig onderzoek	pg.13
▪ Kostprijs onderzoek	pg.14
▪ Wat brengt u mee?	pg.15
▪ Vragen en info	pg.16
▪ Datum en uur van uw onderzoek	pg.16
▪ Vragen? Noteer ze hier	pg.17

Doel van het onderzoek

Een ileo-coloscopie laat toe de binnenkant van de hele dikke darm (colon) te bekijken en het laatste deel van de dunne darm (terminale ileum).

Het wordt gebruikt om:

1. Afwijkingen van de darmen op te sporen
(ontsteking, poliep, kanker, zweer, bloedingshaard ...)
2. Zo nodig stukjes slijmvlies van de darmwand te nemen
(= biopsies) voor microscopisch onderzoek
3. Zo nodig een behandeling uit te voeren
(poliepen wegnemen, bloedingen stoppen ...)

Vorbereiding, de dagen voor het onderzoek

Om het onderzoek in goede en veilige omstandigheden uit te voeren, moet de dikke darm volledig gereinigd en leeg zijn. De darmvorbereiding verloopt in verschillende etappes:

- Minstens één dag tot maximum 3 dagen vóór het onderzoek moet u een restenarme voeding volgen.
(= vezelarme voeding, zie pagina 6 restenarm dieet)

Vermijden: groenten of fruit (zeker als er pitten in zitten, zoals druiven, kiwi, tomaten), bruine rijst, bruine deegwaren, bruin- of volkorenbrood

- De avond vóór de coloscopie mag u nog vast voedsel eten, en dit rond 17-18 uur ten laatste. Nadien moet u **Moviprep (*)**, **Plenvu**, **Picoprep** of **Klean Prep** innemen, speciale en krachtige laxemiddelen. U zal dus de daaropvolgende uren diarree krijgen, soms buikkrampen, zelden onpasselijkheid en braken.

Niet ongerust zijn als u toch nog niet veel stoelgang maakt, dit wordt opgelost de dag van de opname.

De hiernaast vermelde laxemiddelen kunt u bij de apotheker kopen zonder voorschrift.

Moviprep

De verpakking bevat 2 sets in plastic folie. Iedere set bevat op zijn beurt 2 zakjes: een groot zakje A en een klein zakje B. Let op: u hebt alle 4 de zakjes nodig voor het reinigen van uw darmen. Open de verpakking van 1 set plastic folie met daarin dus 1 zakje A en 1 zakje B. Leeg zowel zakje A als zakje B in een lege kan en voeg 1 liter water toe. Roer de oplossing tot het poeder geheel is opgelost: dit kan 5 minuten duren. Giet daarna deze oplossing in een glas water. Drink de vloeistof binnen 1 à 2 uur op. Drink bv. iedere 5 à 10 minuten een glas tot de kan leeg is. Daarna vragen we u om nog minstens een extra liter heldere, niet bruisende vloeistof te drinken (plat water, appel- of druivensap, thee, heldere bouillon, heldere sportdranken). De 2e set Moviprep neemt u de volgende dag (namelijk 's morgens vroeg op de dag van het onderzoek) + 1 liter water.

(*) Voor meer info surft u naar de website www.moviprep.be voor de handleiding en het gebruik.

Plenvu

Los 'dosis 1' op in 500 ml (koud) water. Deze portie heeft een mangosmaak, maar eventueel kan u grenadine of citroensmaak toevoegen om de smaak te verbeteren. Drink bereiding op één uur tijd op. Nadien dient u nog 1 liter plat water te drinken. 'Dosis 2 (zakje A en B)' neemt u de volgende dag (namelijk 's morgens vroeg op de dag van het onderzoek).

Picoprep

De verpakking bestaat uit 2 zakjes. Vul 1 glas of beker met 150 ml koud water. Giet de inhoud van 1 zakje Picoprep in het glas. Gedurende 2-3 minuten roeren. Als de oplossing warm wordt, wacht dan tot die voldoende is afgekoeld. Drink de oplossing op. Als alles is opgedronken, wacht dan opnieuw een half uur. Daarna nog minstens 1,5 tot 2 liter heldere, niet bruisende vloeistof drinken (plat water, appel- of druivensap, thee, heldere bouillon, heldere sportdranken). Het 2e zakje Picoprep neemt u de volgende dag (namelijk s'morgens vroeg op de dag van het onderzoek).

U kunt eventueel gebruik maken van de app PREPIT om u nog beter te begeleiden bij uw darmvoorbereiding.

Klean Prep

1 verpakking bestaat uit 4 zakjes. Deze avond wordt gevraagd 2 zakjes in te nemen. Giet de inhoud van 1 zakje in de "shaker". Voeg 1 liter water toe (leiding- of mineraalwater) : op de shaker staat aangegeven hoeveel dat is. Sluit de "shaker" met het deksel en schud tot Klean-Prep volledig opgelost is. Drink een vol glas (250 ml) van de oplossing elke 10 tot 15 minuten. De oplossing is smakelijker indien goed koud gebruikt. Herhaal dit tot 2 zakjes zijn opgebruikt. De 2 andere zakjes neemt u de volgende dag (namelijk s'morgens vroeg op de dag van het onderzoek).

!! Na dit alles, mag u geen vaste voeding meer eten. In de loop van de avond mag u wel nog altijd heldere, niet bruisende vloeistoffen drinken. (plat water, appel- of druivensap, thee, heldere bouillon, heldere sportdranken)

Medicatie

Het onderzoek gebeurt onder slaapmedicatie om u pijn of andere ongemakken bij het onderzoek te besparen. Vermeld aan uw arts vroegere hart- of longproblemen, andere belangrijke ziekten (zoals suikerziekte of bloedstollingsziekten), allergieën of problemen bij een vroegere algemene verdoving. Dit kan bepaalde voorzorgen vereisen bij het onderzoek.

Bij allergieën denken we aan deze voor geneesmiddelen (zoals antibiotica) of latex of ei / soja (dit laatste i.v.m. de algemene narcose).

Vermeld ook uw medicatie, zeker wanneer het “bloedverduunners” zijn zoals aspirine (Asaflow, Cardio aspirine, ASA 100 ...), Ticlid, Brilique, Sintrom, Clopidogrel, Marevan, Marcoumar, Pradaxa, Xarelto, Eliquis en Lixiana.

Clodigregrel, Ticlid, Brilique, Sintrom, Marevan, Marcoumar, Pradaxa, Xarelto, Eliquis en Lixiana dienen in principe sowieso op voorhand te worden gestopt en dit steeds in samenspraak met uw huisarts of ons. Een aspirinepreparaat hoeft niet te worden onderbroken tenzij in samenspraak met uw huisarts of ons.

IJzerpreparaten worden 5 dagen voordien gestopt.

Uw gewone geneesmiddelen kan u doornemen, ook de ochtend van het onderzoek. De darmspoeling kan wel de werking van sommige medicatie verminderen (bv. anticonceptiepil). Als u medicatie tegen diabetes neemt, vraagt u best advies aan uw huisarts of aan ons betreffende dosis en tijdstip van inname van medicatie of inspuiting van insuline. Ook bij twijfel over andere geneesmiddelen kan advies worden gevraagd.

!! Best brengt u de dag van het onderzoek een lijst mee van al de medicatie die u neemt !!

De dag van het onderzoek

Indien u minder dan 65 jaar oud bent en geen ernstige hart-, nier- of leverziekte hebt, kunt u de ochtend van het onderzoek thuis verder drinken. In andere gevallen raden we ten sterkste en in uw medisch belang aan om al van 's morgens vroeg naar het ziekenhuis te komen om daar de verdere voorbereiding te doorlopen.

1. Thuis

U blijft 's morgens **nuchter**, d.w.z. **niet eten**. U mag na het opstaan wel nog uw ochtendmedicatie innemen en in de loop van de voormiddag nog een heldere drank drinken (plat water, appel- of druivensap, thee, heldere sportdranken, maar geen koffie!). U moet thuis verder de darm reinigen.

De thuisvoorbereiding dient vroeg genoeg te starten, ten laatste tussen 6 en 7 uur 's morgens met de 2e set Moviprep of het 2de zakje Picoprep, Plenvu 'dosis 2 (zakje A en B)', of 2 zakjes Klean Prep.

U volgt daarbij exact dezelfde procedure als de avond voordien incl. het drinken van water nadien (uitleg op pg.5).

U stopt best ten laatste met drinken rond 10.30 uur!

Gelieve het uitzicht van uw stoelgang op te volgen. Bij een geslaagde voorbereiding ziet uw **ontlasting** er het best uit als **water of heldere urine**.

Te donker
Te troebel
Niet OK

Licht oranje
Bijna helder
Nog niet OK

Geel en helder
Ziet er zo uit
OK, Dit is prima

In de loop van de voormiddag (ongeveer rond 10 uur) zal een verpleegster van de dagkliniek u opbellen, navragen hoe het staat met uw voorbereiding, en u zeggen wanneer u naar het ziekenhuis mag komen (meestal rond 11u00 à 11u30).

Bij dringende vragen of ernstige problemen bij de voorbereiding in de voormiddag (bv. hevig braken, felle krampen, geen enkele ontlasting, ...) kunt u telefonisch terecht bij de verpleegkundige van het **dagziekenhuis inwendige geneeskunde 051 42 54 90** (of indien nodig bij de endoscopie verpleegkundige poli interne 051 42 61 61).

2. Naar het ziekenhuis

We vragen u om naar het ziekenhuis te komen rond 11.00 à 11.30 uur, *tenzij* anders afgesproken met de verpleegkundige die u 's morgens zal opbellen. Best brengt u wat toiletgerief mee en eventueel vers ondergoed.

!! Vergeet in elk geval uw patiëntenmap niet mee te brengen aub !!

U meldt zich op het afgesproken tijdstip aan de kiosk in de inkomhal (gelijkvloers) met uw indentiteitskaart en u volgt de instructies die op het scherm komen. Daarna begeeft u zich naar de receptie, daar wordt een identiteitsbandje bij u aangebracht. U begeeft zich dan naar het internistisch dagziekenhuis waar u dan voor de rest van de dag wordt opgenomen via een **dagopname**. De verpleegkundigen zullen u begeleiden op uw kamer en zullen navragen hoe ver het staat met uw voorbereiding. Bent u nog niet volledig 'proper' (nl. volledig heldere stoelgang zonder brokjes), dan worden in overleg met uw maag-darm specialist verdere maatregelen aangetroffen: verder drinken van laxerende, reinigende zoutoplossing (Moviprep, Picoprep, Plenvu, Klean Prep) waarbij eventueel een maagsonde wordt geplaatst voor vlottere toediening, of soms toediening van evacuerende lavementen. Regelmatig zal men controleren of u proper bent.

U mag in elk geval niets eten tijdens de voorbereiding.

Verloop van het onderzoek

Zodra de verpleegkundige de melding krijgt dat u aan de beurt bent, mag u zich omkleden (operatiehemdje aandoen, sluiting aan rugzijde) en wordt u met uw bed naar de recovery (ontwaakruimte) vervoerd. Het is aangewezen dat u voor het onderzoek de blaas ledigt. Tandprothesen, bril, contactlenzen, juwelen en piercings dienen vooraf te worden verwijderd.

Op één dag gebeuren verscheidene coloscopies. De onderzoeken starten rond 13 uur, en zijn meestal afgelopen rond 17-17u30 uur. **De duur van elk onderzoek** is variabel, tussen **15 à 30 minuten**. Alle patiënten worden aaneensluitend onderzocht. De volgorde waarin is afhankelijk van verschillende factoren (o.a. verloop van de voorbereiding). Gezien dit alles, is het onmogelijk u op voorhand uw exacte aanvangsuur en onderzoeksduur te geven.

Het onderzoek gebeurt in principe door de maag-darm specialist van uw keuze. Afhankelijk van de door u gekozen weekdag en/of ingeval van onvoorziene omstandigheden en/of tijdens verlofperiodes, kan het onderzoek echter door een andere collega gastro-enteroloog van de dienst uitgevoerd worden. U wordt hiervan vooraf op de hoogte gebracht. Gezien de dienst gastro-enterologie wettelijk erkend is als opleidingscentrum voor toekomstige gastro-enterologen kan het gebeuren dat een procedure uitgevoerd wordt door een arts specialist in opleiding, ons toegewezen vanuit universitaire centra. Deze procedure gebeurt dan steeds onder strikte supervisie van de aanwezige erkende gastroenterologen in ons ziekenhuis.

Het onderzoek gebeurt **onder slaapmedicatie**, toegediend via een infuus in de arm. Dit wordt gestart door de anesthesist, die de hele procedure stand-by is en uw zuurstofgehalte in het bloed, bloeddruk en hartritme volgt.

Het onderzoek begint in linker zijlig, later wordt u vaak op de rug gedraaid om het opvoeren van de **coloscoop** te vergemakkelijken. Dit is een fijne, soepele buis die via de aars in de dikke darm wordt gebracht en opgeschoven die is aangesloten op een beeldscherm. Zo kan de arts rechtstreeks de binnenzijde van de darm bekijken (kleurenbeeld). Zo nodig kan doorheen de coloscoop een instrument worden ingebracht voor het afnemen van weefselstalen (onderzoek onder microscoop) of voor een behandeling (stelpen bloeding, wegname poliep, openmaken van vernauwing ...) Na het onderzoek slaapt u nog even uit op de **'recovery'** (ontwaakruimte) terwijl u verder van nabij wordt gevolgd. Soms kan u in deze fase nog enige tijd krampen of een opgeblazen gevoel in de buik hebben. Dit is te wijten aan de lucht die bij het onderzoek in de darm werd geblazen om de darmwanden goed te bekijken. Deze last verdwijnt wanneer u de lucht laat ontsnappen door windjes te laten, soms laten we de lucht sneller evacueren door via de aars een sonde te plaatsen.

Verloop na het onderzoek

Uiteindelijk wordt u weer naar de kamer gebracht. Omwille van de toegediende verdoving moet u minstens nog 1 à 2 uur blijven. **Zodra u zich terug goed voelt**, mag u zich (in overleg met de verpleegkundige van de dagkliniek) terug aankleden, wordt het infuus verwijderd en **krijgt u iets te drinken en een kleine snack**.

Uw specialist zal in de loop van de namiddag of vooravond op de kamer langs komen of u bij zich in zijn bureau roepen om te zien of er toch geen problemen zijn én om de uitslag van het onderzoek te bespreken. **Als alles in orde is kunt u dan naar huis, meestal is dit rond 17-18 uur.**

U mag diezelfde avond nog een lichte broodmaaltijd eten, soms kan de arts u nog korte tijd een bepaald dieet opleggen, bv. na het verwijderen van een poliep. Zeer uitzonderlijk bestaat de kans dat tijdens het onderzoek een belangrijke ingreep werd verricht (bv. wegname grote poliep), dan kan het gebeuren dat u een nacht ter observatie in het ziekenhuis moet blijven.

U krijgt van de specialist een voorlopige ontslagbrief mee voor uw huisarts. Het resultaat van eventuele weefselstukjes en het microscopisch onderzoek ervan (biopsies, poliepen ...) wordt rechtstreeks opgestuurd naar uw huisarts en dit binnen een 3-tal werkdagen. Dit resultaat wordt verwerkt in een definitief medisch verslag dat zo snel mogelijk voor uw huisarts wordt opgemaakt.

Als voorafgaandelijk aan het onderzoek bloedverduunners of andere medicatie werden gestopt, dient voor uw ontslag te worden besproken in hoeverre die mogen worden herstart, wanneer en in welke dosis.

Formulieren van ev. hospitalisatieverzekering en arbeidsongeschiktheid brengt u mee naar deze bespreking, en zullen door de maag-darmspecialist worden ingevuld.

Na de bespreking met de maag-darmspecialist, mag u het dagziekenhuis verlaten. Graag een seintje aan de verpleegkundigen aldaar bij vertrek. U hoeft zich niet te laten uitschrijven aan de opnamedienst.

Omwille van de verdoving die u kreeg, dient u voor het vervoer naar huis beroep te doen op iemand anders (partner, familielid, vriend). **Uzelf mag de dag van het onderzoek geen auto meer besturen, geen gevaarlijke activiteit uitvoeren (zoals hoogte beklimmen) en geen belangrijke beslissingen nemen, ook al voelt u zich prima.** Uw reflexen en beoordelingsvermogen kunnen immers voor de rest van de dag verminderd zijn door de verdoving.

Indien er thuis de eerste uren of dagen na het onderzoek, ernstig bloedverlies zou zijn en/of u hevige tot ongewone buikpijn voelt of er koorts zou ontstaan, dient u uw huisarts te contacteren of de behandelende maag-darmspecialist via secretariaat 051 42 51 60 of dient u zich buiten de werkuren op spoedopname aan te melden.

Tot slot: een coloscopie is een zeer goed en veilig onderzoek

Het is zonder twijfel de beste methode om de dikke darm te onderzoeken. Andere methodes (zoals radiografie ná toedienen van contrast of ná virtuele reconstructie van darm via CT-scan of NMR) zijn minder gevoelig (kleine of oppervlakkige letsels van het darmslijmvlies kunnen worden gemist) én het is onmogelijk om bij deze andere methodes biopsies te nemen of behandelingen uit te voeren.

Zoals bij elk onderzoek, kunnen we geen 100% garantie geven op een volledig ongecompliceerd verloop. Elke medische handeling, elk onderzoek, elke interventie op het menselijk lichaam draagt een risico op complicaties, zelfs wanneer ze is uitgevoerd in perfecte omstandigheden van competentie en veiligheid, conform aan de huidige medische kennis en regelgeving.

Globaal gezien is de coloscopie echter een zeer veilig onderzoek met een **minimale kans op complicaties**: perforatie (gaatje in de darm) (0.058%), bloeding (0.24%) of pijn na verwijderen van een poliep (0.003-1%).
* Bron: ASGE Review of adverse events in colonoscopy. Gastrointest. Endosc 2019.
Een bloeding is doorgaans minimaal en kan vrijwel altijd tijdens het onderzoek zelf worden gestopt. Een perforatie treedt uiterst zelden op, wordt meestal tijdens het onderzoek ook opgelost maar kan soms een operatie vergen. Uiteraard worden alle nodige voorzorgen genomen om deze risico's minimaal te houden.

Indien er thuis, na het onderzoek, ernstig bloedverlies zou zijn en/of hevige buikpijn of koorts zouden ontstaan, dient u uw huisarts te contacteren of de behandelende gastro-enteroloog via secretariaat 051 42 51 60 of dient u zich buiten de werkuren op spoedopname aan te melden.

De coloscoop is een ingewikkeld optisch-elektronisch toestel bedoeld voor meervoudig gebruik. Vóór elk nieuw gebruik wordt de coloscoop grondig gereinigd en gedesinfecteerd volgens de recentste internationale wetenschappelijke normen en de bestaande Belgische wetgeving terzake. Hoewel infectie nooit volledig kan uitgesloten worden, is dit toch extreem zeldzaam. Wenst u hierover meer details, bespreek dit dan vooraf met uw arts.

Kostprijs onderzoek

De artsen gastro-enterologen zijn geconventioneerd en gebruiken de door het RIZIV erkende tarieven.

Voor de opname in het dagziekenhuis inwendige ziekten heeft u de keuze tussen een 1- of 2-persoonskamer. De kamerkeuze heeft geen invloed op de kwaliteit van de verzorging. **Bij een 1-persoonskamer** kan (conform de bestaande Belgische wetgeving) een **kamersupplement** door het ziekenhuis gevraagd worden en een **ereloonsupplement** door de behandelende artsen, met een maximum supplement tot 100% conform afspraken binnen het Sint-Andriesziekenhuis.

Bij het onderzoek kan 'single use' materiaal (voor eenmalig gebruik) gebruikt worden (bv. voor wegname poliepen, afname weefselstukjes, stoppen bloedingen etc.). Geheel conform de Belgische wetgeving wordt hiervoor een forfait aangerekend.

De kostprijs van het onderzoek hangt af van het al dan niet uitvoeren van bijkomende, noodzakelijke procedures. Een prijsindicatie kan opgevraagd worden via het secretariaat interne of prijssimulatie kunt u terugvinden op de website www.sintandriestielt.be > Patiënt > Prijssimulatie > Discipline 'Inwendige ziekten'.

Indien u over een hospitalisatieverzekering beschikt, brengt u documenten die hiervoor moeten worden ingevuld a.u.b. mee de dag van het onderzoek.

Wat brengt u mee?

Documenten

- Identiteitskaart
- Kaart hospitalisatie
- *De patiëntenmap **
- Een overzicht van alle medicatie.
naam medicatie, aantal/dag, uur van inname, juiste dosis (mg)
- Gekende allergieën
- Formulieren die ingevuld moeten worden door de arts
(mutualiteit, verzekering, ...)

Persoonlijke spullen

- Gemakkelijke kledij of pyjama, ondergoed
- Persoonlijke toiletbenodigdheden
- Pantoffels

Geld en waardevolle spullen

Op de kamer is een kluisje voorzien. Het ziekenhuis kan niet aansprakelijk gesteld worden voor diefstal van uw persoonlijke spullen. Daarom laat u juwelen en waardevolle voorwerpen beter thuis.

* **De patiëntenmap** die u ontvangen heeft bij de consultatie, secretariaat of via uw huisarts dient u de dag van de ingreep/onderzoek ingevuld mee te brengen. Indien nodig gelieve de patiëntenmap te laten vervolledigen bij uw huisarts. Mocht u nog vragen hebben in verband met de patiëntenmap kunt u contact opnemen met het secretariaat van uw behandelend arts of met de dienst pre-opname (voorinschrijving van uw ziekenhuisverblijf).

Contactgegevens dienst pre-opname

051 42 54 97

preopname@sintandriestielt.be

gelijkvloers - Route 1

Vragen en info

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen over dit onderzoek?
Aarzel dan niet om deze voor uw onderzoek aan uw behandelend arts te stellen.

Mocht u om dringende redenen uw afspraak niet kunnen nakomen, verwittigt u zo spoedig mogelijk het secretariaat inwendige geneeskunde. Er kan dan een nieuwe afspraak gemaakt worden.

Secretariaat interne

T 051 42 51 20

interne@sintandriestielt.be

Artsen

- Dr. De Coninck Steven
- Dr. Baertsoen Chantal
- Dr. De Decker Evelyne
- Dr. De Zutter Astrid

Dagziekenhuis inwendige geneeskunde

T 051 42 54 90

Geriatrisch dagziekenhuis

T 051 42 51 76

Spoedopname

T 051 42 50 67

Uw onderzoek gaat door op:

datum:

uur:

Aanmelden aan de kiosk in de inkomhal - gelijkvloers

Vragen?

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Uw gezondheid, onze zorg.

secretariaat inwendige ziekten

T 051 42 51 60

interne@sintandriestielt.be

Sint-Andriesziekenhuis vzw
Bruggestraat 84, 8700 Tielt
T 051 42 51 11 - F 051 42 50 20
info@sintandriestielt.be
www.sintandriestielt.be

30/11/22

